

Oslo bys arkitekturpris 2026

Kvaliteten på prosjektene i 2026 er jevnt over høy, med ett tydelig høydepunkt. Variasjonen er stor, og prosjektene er jevnt over gjennomtenkte (utført med høy grad av bevissthet). Behovet for varierende arkitektur, vekslende størrelser og volumer, og ulik rytme på byrommene er vesentlige bidrag for å skape god byutvikling. De nominerte prosjektene bidrar til det på forbilledlig ulike måter.

Skolebyggene har ulike ambisjoner, boligbyggene har vekslende størrelse, og næringsbyggene inkluderer to prosjekter som tar spennende grep med eksisterende bygg som styrker forholdet til byen. I fjor vant et nydelig byroms-/landskapsprosjekt, og i år er det nok dette feltet som skuffer oss mest.

På tross av alle de gode prosjektene, er det ved siden av den tydelige vinneren, to prosjekter som framstår som ekstra gode, og derfor er ekstra verdige som finalister til Oslo bys arkitekturpris. De øvrige nominerte har tydelige kvaliteter, men detaljer og prioriteringer gir dem på ulik måte noen småmangler fra å kvalifisere til Oslo bys arkitekturpris.

Når det offentlige bygger et bygg med så høy kvalitet, så sender det et signal om at skolen som samfunnsbyggerprioriteres, og at viktigheten av en god oppvekst framheves. Når det i tillegg er to boligprosjekter blant finalistene, er dette også gledelig. Dette spesielt siden de skiller seg så kraftig fra hverandre. Begge har skyhøy kvalitet, og fyller noen av byens behov, selv om de størrelsesmessig er i hver sin ende av skalaen.

Hedrende omtale: Røverhuset

Funksjon/bruk: Bolig

Arkitekt: Studio Hallvard Huse

Byggherre: Kaja Osholm Kjølås og Olav Løkken Reisop

Areal: 134 m²

Røverhuset utmerker seg som et særdeles vellykket eksempel på bymessig fortetting i et etablert nabolag. På en krevende tomt på Kampen demonstrerer prosjektet hvordan et infill-bygg kan tilføre nye kvaliteter og styrke de eksisterende, uten at det går på bekostning av stedets egenart.

Samspill med omgivelser og uterom

Prosjektet balanserer hensynet til privatliv og åpenhet gjennom en gradert overgang fra offentlig gate til private soner. Arkitektoniske grep i fasaden skjerner for innsyn, samtidig som det legges til rette for visuell kontakt med byen. Strategiske siktlinjer forankrer boligen i omgivelsene – blant annet gjennom utsyn mot Kampen kirke – mens mer tilbaketrukne soner er orientert mot soverommene. Slik ivaretas både den urbane karakteren og beboernes behov for ro.

Lys og romlige kvaliteter

Boligen er formet med stor bevissthet om lysforhold i en tett bystruktur. Gjennom vertikale romforløp og et dobbelthøyt organiserende hovedrom, føres dagslyset dypt inn i bygningen. En generøs takterrasse og integrerte overlys bidrar ytterligere til romlig variasjon og høy bokvalitet, samtidig som privatlivet skjermes på en overbevisende måte.

Materialitet og håndverk

Bygget preges av høy materialkvalitet og fokus på håndverk, oppført i massivtre og gjenbrukt tegl. Fasaden er murt med kalkmørtel og dype fuger som gir liv og skygge (relieff?), mens partier med perforert tegl skaper et lett og filigrant uttrykk. Materialbruken er direkte inspirert av den omkringliggende bebyggelsen, noe som gir prosjektet en tydelig lokal forankring.

Arkitektonisk identitet

Arkitektonisk fremstår Røverhuset som en moderne tilføyelse med en leken og nesten selvgrodd karakter. Med arkitektens egen referanse til Thorbjørn Egners fortellinger, utviser bygget en kunstnerisk egenart gjennom skjeve teglforløp og særegne detaljer, uten å bryte med nabolagets skala. Både utvendig og innvendig preges boligen av høy grad av skreddersøm og arealeffektiv funksjonalitet, der hver minste detalj vitner om stor innlevelse og omsorg.

Konklusjon

Samlet er Røverhuset et inspirerende eksempel på hvordan arkitektonisk kvalitet, bærekraftige materialvalg og god bokkvalitet kan forenes innenfor krevende rammer. Det representerer et forbilledlig bidrag til utviklingen av våre bygde omgivelser.

Rådet for byarkitektur innstiller derfor Røverhuset til hedrende omtale.

Hedrende omtale: Vannkunsten Syd

Funksjon/bruk: Bolig

Arkitekt: Tegnestuen Vandkunsten

Landskapsarkitekt: Grindaker

Andre aktører: Felix arkitekter, Veidekke

Byggherre: Oslo S Utvikling

Areal: 10 746 m²

Vannkunsten Syd fullfører utbyggingen av Vannkunsten som en samlet helhet på tvers av Bispekilen. Prosjektet er et nyskapende svar på bymessig boligbebyggelse langs sjøen og består av fem punkthus supplert med broer og oppholdssoner langs havnepromenaden. Prosjektet balanserer rike bokkvaliteter og sterk egenidentitet med gode offentlige byrom og allmenn tilgjengelighet til fjorden. Prosjektet fremstår som et karaktersterkt tilskudd til Bjørvika-utbyggingen i møtet mellom by og fjord.

Porøsitet og fjordkontakt

Prosjektets største styrke ligger i hvordan det utnytter nærheten til vannet. Ved å organisere bebyggelsen i punkthus skapes en åpen og porøs struktur som sikrer gjennomgående siktlinjer. I stedet for å fungere som en barriere, trekker prosjektet fjorden inn i arkitekturen og gjør den tilgjengelig for allmennheten. Det oppstår en gradvis overgang fra fjordrommet, via havnepromenaden, til et mer skjermet indre sjøbasseng.

Sokkelutforming og byliv

Møtepunktet mellom bygget og det offentlige rom er løst gjennom en differensiert sokkel over to høydenivåer. Dette muliggjør både private og offentlige forbindelser til vannet: Boliger i første etasje har direkte tilgang til egne brygger, mens offentlige trapper knytter bygulvet til vannflaten. Førsteetasjene er aktivisert med næringsarealer som bidrar til liv langs gater og torg, mens det indre bassenget danner en sosial og skjermet buffersone for beboerne.

Bokvalitet og organisering

Leilighetene er organisert rundt sentrale kjerner, noe som frigjør fasadene og maksimerer lysinnslipp og utsyn. Punkthusenes geometri sikrer at svært mange av boligene får direkte kontakt med fjorden. Innvendig preges prosjektet av rause romhøyder og materialkvalitet, særlig i toppetasjene som byr på generøse romopplevelser.

Materialitet og utførelse

Materialbruken er gjennomført med høy presisjon og få, robuste elementer. Utstrakt bruk av norsk skifer (Otta Rust) omslutter volumene på både vegger og tak. Dette gir prosjektet en monolittisk form og en varmere karakter enn det første byggetrinnet. Takflaten blir en integrert del av det arkitektoniske uttrykket. Omsorgsfull bearbeiding av nedtrappingene ned til vannet skaper gode og varierte oppholdssoner. Høy materialkvalitet og bevisst detaljutforming i dekker, kanter og nedtrappinger viderefører havnepromenadens identitet. Natursteinsdekkene spiller godt på lag med skiferen som pryder fasaden i de

fem punkthusene. Variert og flersjiktet beplantning tilfører årstidsvariasjoner, menneskelig skala og balanserer de store bygningsvolumene mot fjorden.

Konklusjon

Vannkunsten Syd balanserer de private boliginteressene med byens behov for tilgjengelige uterom. Prosjektet utmerker seg ved en konsekvent høy kvalitet i alle ledd – fra overordnet idé til teknisk utførelse. Det er et forbilledlig bidrag til utviklingen av en levende fjordby, og representerer et bomiljø med sjelden identitet og romlig raushet.

Rådet for byarkitektur innstiller derfor Vannkunsten Syd til hedrende omtale.

Vinner: Hartvig Nissens videregående skole

Funksjon/bruk: Skole

Arkitekt: Arkitektkontoret Gasa AS

Landskapsarkitekt: Landskaperiet

Annen aktør: Bygningsvernhuset

Byggherre: Oslobygg KF

Areal: 12 790 m²

Hartvig Nissens skole på Frogner har i over 100 år vært en sentral utdanningsinstitusjon og et arkitektonisk landemerke i bydelen. Prosjektet, som omfatter både totalrehabilitering av de tre historiske byggene fra 1897–1907 og oppføring av to nybygg, har lyktes med å utvide kapasiteten samtidig som anleggets kulturhistoriske verdier er forsterket.

Et helhetlig bymiljø

Et hovedgrep i prosjektet er omreguleringen og stengingen av President Harbitz gate. Dette grepet har forvandlet skolegården fra et delt trafikkareal til et sammenhengende og uforstyrret byrom. Skolen fremstår nå som et åpent anlegg der grensene mellom bygningsmasse, bygulv og offentlige rom er sømløst integrert. Førsteetasjene er aktivt orientert mot utearealene, noe som skaper visuell kontakt og trygghet både for elevene og nærmiljøet.

Arkitektonisk bindeledd og tilgjengelighet

Nybyggene fungerer som strategiske bindeledd som tar opp nivåforskjellene i det skrånende terrenget. Ved å plassere innganger og fellesarealer på flere nivåer, integreres landskapets bevegelser i byggenes organisering. De historiske bygningene er koblet tettere til bygulvet gjennom nye, universelt utformede inngangspartier som forbedrer tilgjengeligheten uten å gå på bekostning av byggenes opprinnelige identitet.

Materialitet og utførelse

Rehabiliteringen er utført med ekstremt høy presisjon, der de tekniske installasjonene er integrert i en harmonisk helhet av bevisst farge- og materialbruk. De nye bygningene svarer på disse kvalitetene med fasader i lys gul tegl og et håndverksmessig flott murforband. Uteanlegget er utformet med svært høy kvalitet og detaljeringsgrad med bevisst overvannshåndtering, vegetasjonsbruk og robust og naturstein i dekker, trapper og murer. Selv med en moderne taktilitet og fargepalett, harmoniserer nybyggene vakkert med den eksisterende bebyggelsen og bidrar til et ryddig og innbydende estetisk uttrykk i bygninger, interiør og uteanlegg

Konklusjon

Nye Hartvig Nissen er et eksempel på fremragende arkitektur og landskapsarkitektur som bokstavelig talt gir mer enn det tar. Prosjektet tilfører byen og nabolaget verdifulle møteplasser og viser hvordan moderne pedagogiske behov kan forenes med respekt for historiske rammer.

Rådet for byarkitektur innstiller derfor Hartvig Nissens videregående skole til Oslo bys arkitekturpris 2026.

Gjeldende statutter for Oslo kommunes pris for byarkitektur

§ 1 Oslo kommunes pris for god byarkitektur kan tildeles for byggverk og bygde omgivelser som fremmer gode typedannelser og som med sin plassering, utforming, materialbruk og utførelse utvikler og fornyer en estetisk god byggeskikk og en effektiv arealutnyttelse.

Prisen er en hederspris for alle typer byggverk og bygde omgivelser som gjennom sin utforming og sitt samspill med sted og miljø bidrar til å heve, fornye og utvikle kvaliteten på de bygde omgivelser.

Byggverket skal være av høy arkitektonisk kvalitet og avspeile verdier i de stedlige naturforutsetninger, byutviklingskvaliteter og bykulturell identitet. Ressurs- og miljøvennlig byggeri vil bli vektlagt på linje med tiltak som forsterker Oslos rolle som hovedstad.

Prisen kan tildeles personer og virksomheter, private og offentlige organer, som gjennom planlegging og/eller bygging har bidratt vesentlig til de kvaliteter som prisbelønnes.

Prisen består av en plakett med innskrift som skal settes på eller i byggverket, et diplom til prisvinneren/-vinnerne, samt et pengebeløp, minimum kr 10 000.

§ 2 Oslo kommunes pris for god byarkitektur kan ikke søkes Forslagsretten er prinsipielt åpen, men Rådet for byarkitektur kan innhente begrunnede forslag. Rådet for byarkitektur nominerer kandidater til prisen. Byutviklingskomiteen avgir innstilling til forretningsutvalget.

Prisen tildeles av forretningsutvalget.

§ 3 Dersom forretningsutvalget ikke er enig i byutviklingskomiteens innstilling om tildeling, sendes saken tilbake til komiteen til ny overveielse i det

forretningsutvalget da peker på en annen kandidat. Fastholder byutviklingskomiteen sin innstilling, går innstillingen på ny til forretningsutvalget som avgjør valget mellom komiteens kandidat og den kandidat forretningsutvalget har pekt på. Slutter byutviklingskomiteen seg til forretningsutvalgets forslag, fatter forretningsutvalget vedtak om tildeling til forretningsutvalgets kandidat.

§ 4 Etter vedtak i forretningsutvalget utdeles prisen av byens ordfører. Rådet for byarkitektur skal gi tilråding til når det skal være utdeling. Som hovedregel skal prisen utdeles årlig, senest september/oktober det året prisen gjelder for.

§ 5 Prisbeløpets størrelse bør med jevne mellomrom vurderes oppjustert i henhold til prisindeksen.

§ 6 Ved forfall eller inhabilitet hos rådsmedlem(mene) skal varamedlem(mene) møte.

§ 7 Ordningen trer i kraft fra vedtakstidspunktet.

§ 8 Hedrende omtale kan gis til inntil to nominerte prosjekter i tillegg til vinnerprosjektet. Dersom to prosjekter gis hedrende omtale, skal de være likestilt og ikke rangert.